

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

33094
Ek-46

-9 NISAN 2014
ÇOK İVEDİ

Sayı : 43728771-610.00-1533
Konu : 7/33094 Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: (a) Türkiye Millet Meclisi Başkanlığının 14.11.2013 tarihli ve
KAN.KAR.BŞK. 43452547-120.07-[7/33094]-150041-252146 sayılı yazısı.

(b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 20.11.2013 tarihli ve
31853594-610-2-6142-6297 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazıyla Başbakanlığa iletilen, ilgi (b)'de kayıtlı yazıyla Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması talep edilen İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU'nun Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/33094 esas sayılı yazılı soru önergesinde yer alan hususlar ile ilgili bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :

1- Soru önergesine ilişkin cevaplar
(3 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bilgi :

- Başbakanlık

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yücetepe-ANKARA

Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97

Faks: +90 (312) 294 69 77

Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

sozdemir@kalkinma.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.

Evrak teyidi <https://kbeb.kalkinma.gov.tr/Sorgu> adresinden 4DGY-RU22-82KI kodu ile yapılabilir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN M. SEZGİN TANRIKULU'NUN YÖNELTTİĞİ 7/33094 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YÖNELİK CEVAPLAR:

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından 11 Ekim 2013 tarihinde yayınlanan “Hanehalkı İşgücü İstatistikleri, Temmuz 2013” e göre işsiz sayısı 2013 yılı Temmuz döneminde geçen yıla göre 363 bin kişi artarak 2 milyon 686 bin kişiye yükselmiştir.

Bu bağlamda;

Soru 1: İşsizliğin artmasının sebebi nedir?

Cevap 1: Hanehalkı İşgücü Anketi verilerine göre 2012 yılında bir önceki yıla göre işgücü yüzde 2,3 artarken, istihdam yüzde 2,9'luk bir artış göstermiş, işsiz sayısı ise yüzde 3,7 azalmıştır. 2012 yılında büyümenin istihdam oluşturma kapasitesi yükselmiştir. 2004-2011 döneminde yıllık ortalama 0,6 olan büyümenin istihdam esnekliği 2012 yılında 1,3 olarak gerçekleşmiştir.

2012 yılında yüzde 9,2 olan işsizlik oranı, 2013 yılı Haziran dönemi itibarıyla yüzde 8,8'e gerileyerek 2002 yılındaki seviyenin altında gerçekleşmiştir. Türkiye OECD ülkeleri arasında 2009 yılına göre 2012 yılında işsizlik oranını en fazla azaltan ülke olarak ön plana çıkmaktadır. Söz konusu olumlu tablo tarım dışı ve genç işsizliği oranlarına da yansımıştır. 2011 yılında yüzde 12,4 olan tarım dışı işsizlik oranı 2012 yılında yüzde 11,5'e, genç işsizliği oranı da aynı dönemde yüzde 18,4'ten yüzde 17,5'e düşmüştür. 2013 yılı Haziran dönemi itibarıyla bu oranlar sırasıyla yüzde 11 ve yüzde 17,1 olmuştur. Bununla birlikte, 2012 yılında bir önceki yıla göre işgücüne dâhil olmayan nüfus yüzde 2 artmıştır. Bu artışın önemli kısmı öğrenciler ve emeklilerdeki artıştan kaynaklanırken, iş aramayıp, çalışmaya hazır olanların sayısında da yüzde 2,4'lik bir artış kaydedilmiştir.

Soru 2: Hükümetinizin uyguladığı hangi politikalar sebebiyle işsizlik oranı azalmamakta, yükselmektedir?

Cevap 2: Öncelikle, son yıllarda işsizlik oranının azaldığı görülmektedir. Bu başarı iş gücüne katılım oranlarındaki artışa rağmen sağlanmıştır. Küresel krizde birçok ülkede işsizlik çok yüksek düzeylere çıkarken, istihdam artıran ve işsizliği azaltan ender ülkeden biri Türkiye olmuştur. 2009 yılının 1. Çeyreğinden 2012 yılının 4. Çeyreğine kadar istihdam artışı 5.512 bin kişi olmuştur.

Soru 3: Türkiye'de işsiz nüfusun sorunları, karşılaştıkları zorluklar, bu zorlukların sosyal ve ekonomik boyutları konusunda herhangi bir çalışma yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu çalışmanın içeriği nedir?

Cevap 3: Kalkınma Bakanlığı ile Dünya Bankasının işbirliği ile hazırlanan “Türkiye: Ekonomik Dalgalanma Boyunca İşgücü Piyasalarının Yönetimi” çalışması söz konusu soru çerçevesinde değerlendirilebilecek çalışmalardan biridir. Bu çalışmada Türkiye'de kriz öncesi işgücü piyasası eğilimleri ve iş zorluklarına değinilmiştir. Kriz sonucu iş kayıplarının kayıtlı çalışanları vurduğu ve kayıtdışı sektör ise bir tampon görevi gördüğü bu çalışmada vurgulanmıştır. Kriz sonrası hanehalkı gelirlerindeki azalma, hanehalkı üyelerinin iş bulamamaları ya da işlerini kaybetmelerinden ve

düşük serbest meslek gelirlerinden kaynaklandığı çalışmada belirtilmiştir. Erkeklerin özellikle kayıtlı imalat sektörü işlerinde kadınlardan daha fazla iş kaybı yaşadığı ortaya çıkmıştır. Krizden genç işsizliği daha fazla etkilenmiştir. İş kayıpları kentsel bölgelerde yoğunlaşmıştır. Çoğu durumda kriz sonucunda işini kaybeden ya da işsiz olup işsiz kalmaya devam eden kişiler işgücüne bağlı kalmaya devam etmişlerdir. İş kayıplarında özellikle ücretli istihdam ve imalat sektöründeki işler etkilenmiştir.

Soru 4: İşsiz sayısının azaltılması, istihdamının sağlanması için üzerinde çalışılan herhangi bir taslak var mıdır? Varsa kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?

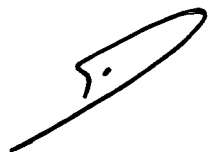
Cevap 4: TBMM'nin 1041 sayılı Kararı ile onaylanan 10. Kalkınma Planı, toplumun tüm kesimlerine insana yaraşır iş fırsatlarının sunulduğu, işgücünün niteliğinin yükseltip etkin kullanıldığı, toplumsal cinsiyet eşitliği ile iş sağlığı ve güvenliği şartlarının iyileştirildiği ve güvenceli esneklik yaklaşımının benimsendiği bir işgücü piyasasının oluşturulmasını temel amaç olarak belirlemiştir. Bu çerçevede 2018 yılı itibarıyla işsizlik oranının yüzde 7,2'e geriletilmesi, işgücüne katılma oranının yüzde 53,8 ve istihdam oranının yüzde 49,9'a yükseltilmesi hedeflenmektedir.

10. Kalkınma Planı çerçevesinde bir takım Öncelikli Dönüşüm Programları bulunmaktadır. Bunlardan biri de **İşgücü Piyasasının Etkinleştirilmesi Programı**dır. Söz konusu programın genel koordinatörlüğünü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı üstlenmiş bulunmaktadır. Programın temel bileşenleri;

1. Kadınların işgücüne ve istihdama katılımlarının artırılması,
 2. Aktif işgücü programlarının etkinleştirilmesi,
 3. Güvenceli esnekliğin sağlanması,
 4. Sosyal yardım istihdam bağlantısının güçlendirilmesi,
 5. İstihdam teşviklerinin etkinleştirilmesi,
- şeklindedir.

Ayrıca, dünyada ve ülkemizde yaşanan gelişmelerin getirdiği zorunluluklar nedeniyle işsizlik sorununa çözüm üretmek amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) tarafından "Ulusal İstihdam Stratejisi (UIS)" hazırlık çalışmaları yürütülmektedir. Katılımcı bir anlayışla hazırlanan Ulusal İstihdam Stratejisi; işgücü piyasasındaki yapısal sorunların çözülmesini, orta ve uzun vadede büyümenin istihdama katkısının artırılarak işsizlik sorununa kalıcı çözüm sağlanmasını hedeflemektedir. Belirtilen hedef doğrultusunda, Stratejinin temel politika eksenleri;

1. Eğitim-istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi,
2. İşgücü piyasasında güvence ve esnekliğin sağlanması,
3. Özel politika gerektiren grupların istihdamının artırılması,
4. İstihdam-sosyal koruma ilişkisinin güçlendirilmesidir.

Sektörlere özgü politikalar geliştirmenin önemi dolayısıyla Strateji kapsamında, ülkemizin büyüme ve gelişme eğilimleri dikkate alınarak potansiyel büyüme veya büyümenin istihdam esnekliğinin halen yüksek olduğu ve/veya gelecekte yüksek olacağı öngörülen **turizm, inşaat, finans, bilişim ve sağlık** sektörleri ile istihdam kapasitesi yüksek emek yoğun **tarım** ile **tekstil ve hazır giyim** sektörlerine yönelik istihdam politikaları da oluşturulmuştur. Sektörlerin seçiminde gelişmiş ekonomilerde hizmet sektörünün istihdamdaki payının büyüme eğilimi ile emek yoğun tekstil ve tarım sektörlerindeki çözülme sürecinin işgücü piyasasına etkileri dikkate alınmıştır.

Strateji taslağı ile 2023 yılına kadar yukarıda belirtilen politika eksenleri ile ilgili olarak gerçekleştirilmesi öngörülen temel amaçlar, hedefler ile politika ve tedbirler somut olarak belirlenmiştir. Stratejinin temel hedefleri işsizlik oranının 2023 itibarıyla yüzde 5 düzeylerine indirilmesi; istihdam oranının yüzde 55'e yükseltilmesi; tarım dışı sektörde kayıt dışı istihdam oranının yüzde 15'in altına indirilmesidir. Strateji taslağında temel eksenlerde ve sektör stratejilerinde olmak üzere toplam 40 hedef, 57 politika ve 186 tedbir bulunmaktadır. Yüksek Planlama Kurulu onayına sunulmuş olan taslağın karara dönüşmesi beklenmektedir.

